

Regulativa

Številka: 209
Datum: 23. 8. 2024

**Agencija za komunikacijska omrežja
in storitve Republike Slovenije
Stegne 7**

1000 Ljubljana

Zadeva: Predlog Priporočila o ravnanju operaterjev v primeru neutemeljenih ali nerazumnih zahtev za operaterski dostop

Zveza: Objava Agencije na spletni strani dne 19. 1. 2024, 29. 3. 2024 in 2. 7. 2024, opravilna številka 0073-2/2024 in odgovori Telekoma Slovenije z dne 1. 3. 2024 in 6. 5. 2024

Spoštovani,

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljevanju: Agencija) je 2. 7. 2024 na svoji spletni strani javnost obvestila, da je na osnovi vseh pripomb v javnem posvetovanju nadgradila Priporočilo o ravnanju operaterjev v primeru neutemeljenih ali nerazumnih zahtev za operaterski dostop (v nadaljevanju: Priporočilo), zaradi sprememb vsebine pa je dala ta novi predlog Priporočila v vnovično javno posvetovanje.

I.

Telekom Slovenije uvodoma pojasnjuje, da podpira nov predlog Priporočila, saj veljavno Priporočilo ne zagotavlja ustrezne pravne varnosti za operaterja s pomembno tržno močjo (v nadaljevanju: OPTM) ter omogoča njegovo uporabo v nasprotju z osnovnim namenom Priporočila.

Po mnenju Telekoma Slovenije je za ustrezno izvajanje Priporočila bistveno določilo, s katerim je Agencija med drugim priporočila, da se kot cena, ki jo je operater iskalec dostopa dolžan plačati, upošteva cena, določena v vzorčni ponudbi, ki jo je pripravil operater s pomembno tržno močjo, prav tako pa tudi cena, če je že neposredno določena z regulatorno odločbo.

Telekom Slovenije je prepričan, da bo Priporočilo sprejeto in uveljavljeno z upoštevanjem predlaganih korekcij, pripomoglo k bistvenemu cilju **pospeševanja in spodbujanja učinkovite konkurence**, kot je opredeljen v 259 členu ZEKom-2.

V zvezi z navedbami Agencije v odgovorih na pripombe, da je »politika zavarovanj stvar dogovora med pogodbenima partnerjema«, Telekom Slovenije ponovno poudarja, da gre v primeru reguliranih storitev za pogodben odnos, v katerega OPTM ne vstopa prostovoljno, temveč je zavezan skleniti pogodbo v skladu z regulatornimi odločbami. Skladno z regulatorno odločbo je dolžan OPTM objaviti tudi vzorčno ponudbo kot podlago za ureditev pogodbenega razmerja. Agencija sama je Telekomu Slovenije v trenutno veljavnih regulatornih odločbah na upoštevni trgih širokopasovnega dostopa (1 in 3b) in zaključevanja klicev (1 in 2) predpisala, da pri izvrševanju obveznosti dopustitve operaterskega dostopa ne sme postavljati nerazumnih pogojev, ki za izvajanje storitev niso nujno potrebni. Vsi pogodbeni pogoji iz Vzorčnih ponudb so v skladu z regulatornimi odločbami predmet presoje Agencije tudi z vidika razumnosti določb oz. pogojev in tako predmet regulacije, s tem pa tudi relevantna vsebina Priporočila.



Telekom Slovenije razume, da **vzorčna ponudba OPTM velja v celoti**, vključno z določili o cenah, zavarovanju in tehničnimi rešitvami, dokler pristojni organ ne odloči drugače.

II.

Telekom Slovenije v nadaljevanju podaja pripombe na posamezne predloge določb novega predloga Priporočila.

Pripombe k II. členu novega predloga Priporočila

Telekom Slovenije predlaga, da Agencija dopolni nabor izrazov tako, da **pri točki 3** na koncu doda.

Veljavna vzorčna ponudba je sestavni del pogodbe. Vsakokratna sprememba vzorčne ponudbe s strani operaterja s pomembno tržno močjo pomeni spremembo pogojev pogodbe in je sestavni del pogodbe.

3. točka se naj se torej po novem glasi:

3. *Pogodba oziroma pogodba o operaterskem dostopu je medsebojni sporazum o tehnični in komercialni ureditvi dostopa ali medomrežnega povezovanja, ki ga sklenejo operaterji z operaterjem s pomembno tržno močjo. Veljavna vzorčna ponudba je sestavni del pogodbe. Vsakokratna sprememba vzorčne ponudbe s strani operaterja s pomembno tržno močjo pomeni spremembo pogodbe.*

Kot je Agencija že zapisala v Odgovoru agencije na pripombe k predlogu Priporočila o ravnanju operaterjev v primeru neutemeljenih ali nerazumnih zahtev za operaterski dostop z dne 21. 6. 2024 (v nadaljevanju: Odgovor junij 2024) OPTM namreč nosi breme in odgovornost, da v skladu z regulatorno odločbo skrbno pripravi ustrezno vzorčno ponudbo, vključno s ceno (če ni le-ta že neposredno določena v regulatorni odločbi). Kot pojasnjeno je namreč OPTM oziroma njegova vzorčna ponudba tista, ki definira pogoje operaterskega dostopa (tudi cene), to pa dokler pristojni organ ne ugotovi drugače.

OPTM imajo v svojih pogodbah in vzorčnih ponudbah določeno, da je vsakokrat veljavna vzorčna ponudba sestavni del pogodbe.

Telekom Slovenije predlaga, da Agencija v **točki 6** črta del besedila, ki glasi: *oziroma zoper katerega operater dolžnik ni sprožil ustreznega postopka pravnega varstva po zavrnitvi reklamacije s strani operaterja s pomembno tržno močjo.*

6. točka naj se torej po novem glasi:

6. *Nesporen račun ali nesporen del računa je račun ali del računa, pri katerem količina, kakovost ali cene storitev operaterskega dostopa niso bile reklamirane pravočasno, upravičeno in argumentirano skladno z določili tega Priporočila.*

Način, na katerega je besedilo zapisano sedaj je v nasprotju s prvo alinejo točke III. Priporočila in z Odgovorom junij 2024. III točka Priporočila namreč govori o tem, da naj se šteje, da je zahteva za zagotavljanje operaterskega dostopa nerazumna ali neutemeljena, če operater dolžnik:

- *ne plača po ceni, ki je določena v vzorčni ponudbi oziroma neposredno z izrekom regulatorne odločbe, **dokler pristojni organ ne odloči drugače.***

Prav tako pa je Agencija v Odgovoru junij 2024 pojasnila: **»do izteka postopka pred pristojnim organom velja cena, izračunana na podlagi regulatorne odločbe in objavljena v vzorčni ponudbi operaterja s pomembno tržno močjo oziroma določena neposredno v regulatorni odločbi. Agencija je na ta način omejila možnost, da operater dolžnik do izteka postopka ne bi plačal ničesar. Oba operaterja pa imata nato še možnost sodnega varstva in če sodišče odloči drugače kot agencija, oškodovani operater dobi povrnjeno razliko.«**

Pripombe k V. členu novega predloga Priporočila

Telekom Slovenije predlaga, da Agencija v poglavju V. v zadnjem odstavku spremeni prvi stavek, kot predlagano v nadaljevanju.



V primeru, ko je operater dolžnik sprožil postopek **predlagal uvedbo nadzornega postopka** pred agencijo za preveritev ~~cene~~ iz določil vzorčne ponudbe, agencija priporoča, naj operater s pomembno tržno močjo ne izvede ukrepa iz zadnje alineje prejšnjega odstavka tega Priporočila, dokler postopek pred agencijo ni dokončen.

V primeru preveritve pravilnosti določil Vzorce ponudbe OPTM, lahko operater dolžnik namreč predlaga zgolj uvedbo nadzornega postopka, ne more pa sprožiti kakšnega drugega postopka (npr. medoperaterskega spora). Kot je AKOS že ugotovil v postopku medoperaterskega spora 38261-4/2018/11 z dne 17. 7. 2020, je Agencija tista, ki v postopku nadzora preverja cene OPTM, »Nenazadnje pa je treba tudi opozoriti, da zaradi učinka »ergo omnes«, ki ga ima objavljena vzorčna ponudba, njeno spreminjanje v okviru reševanja medoperaterskih sporov (kjer odločitev agencije učinkuje zgolj med strankam spora oziroma »inter partes«) ni ustrezno. Zato tudi ZEKom-1 v 4. odstavku 102. člena izrečno določa, da če vzorčna ponudba ne ustreza določbam ZEKom-1 oziroma regulatorne odločbe, agencija v postopku nadzora (t.j. v postopku, ki ga opredeljuje XVI. poglavje ZEKom-1) odloči o njeni spremembi.« Smiselno enako določa tudi 287. člen ZEKom-2.

Kot je Agencija, glede možnosti sodelovanja operaterjev dolžnikov v nadzornih postopkih, pojasnila v Odgovoru junij 2024, je Upravno sodišče že razsodilo, da v postopku nadzora nad izpolnjevanjem z (regulatorno) odločbo naloženih obveznosti nista v ničemer prizadeta pravni položaj oziroma pravna korist drugih konkurenčnih operaterjev.

Telekom Slovenije hkrati predlaga, da Agencija v zadnjem odstavku prvi stavek dopolni z poudarjenim besedilom, tako, da glasi:

*V primeru, ko je operater dolžnik predlagal uvedbo nadzornega postopka pred agencijo za preveritev določil vzorčne ponudbe, agencija priporoča, naj operater s pomembno tržno močjo ne izvede ukrepa iz zadnje alineje prejšnjega odstavka tega Priporočila, dokler postopek pred agencijo ni dokončen, **oziroma v primeru vložitve tožbe v upravnem sporu zoper izdano odločbo s strani operaterja s pomembno tržno močjo pravnomočen**. Ukrepanj naj se ne izvede tudi v primeru, če operater dolžnik ne obnovi ustreznega zavarovanja po pogodbi. Če je račun ali del računa nesporen, preverjanje cene s strani agencije pred izvedbo ukrepa po zadnji alineji prejšnjega odstavka ni potrebno.*

Telekom Slovenije predlaga, da Agencija, skupaj z objavo Priporočila, OPTM izda dopolnilne odločbe na reguliranih trgih, s sklicem na novo Priporočilo, katerih veljavnost bo usklajena z veljavnostjo Priporočila in tako prepreči nepotrebno zavlačevanje pri dejanski uveljavitvi Priporočila v prakso.

Telekom Slovenije Agencijo poziva, da spremenjeno Priporočilo čimprej uveljavi in tako pripomore k temeljnemu cilju zaščite in razvoju trajnostne konkurence v interesu končnih uporabnikov in ne zaščiti operaterjev neplačnikov.

S spoštovanjem,

Saša Stopinšek Golčman
Regulativa

Janja Hribernik
Pravne zadeve

mag. Vesna Prodnik
članica Uprave

Vročiti:- naslovníku – po elektronski pošti na info.box@akos-rs.si,
- arhiv – tu.

